L'essència, les PERSONES

Memòria de sostenibilitat 2010

Síntesi

Abacus
Cooperativa

A Abacus cooperativa publiquem anualment una memòria de sostenibilitat per informar del progrés econòmic, ambiental i social de la cooperativa. Els continguts d'aquest resum de la memòria cobreixen l'activitat d'Abacus cooperativa corresponent a l'exercici 2010.

A Abacus **CREIEM FERMAMENT EN LES PERSONES, SÓN L'ESSÈNCIA DE LA COOPERATIVA.**

Fets **destacats**

Nova seu corporativa
Juliol: de diferents punts de l'Eixample, Abacus es trasllada al c. Perú 186 (districte 22@), a un edifici de 2.100 m² concebut amb criteris ambientals.

Nous establiments
Obertures a l'Hospitalet de Llobregat, Mataró i Terrassa.

Projecte eduCAT1x1
Presentació de la plataforma Docus: espai tecnològic d'aprenentatge adaptat als nous continguts digitals adreçat a la comunitat educativa.

Implantació de bosses compostables i reutilitzables
Març: substitució de les bosses de plàstic convencionals per bosses reutilitzables i bosses compostables a tots els establiments. 104,82 t de CO_2 no emeses

Premis Abacus 2010
Novembre: celebració de la 6a edició dels premis amb un nou sistema de participació per Internet obert a tots els socis i sòcies de la cooperativa per escollir les candidatures.

- Premi Abacus Educació:
  Escoles La Bressola
- Premi Abacus Cultura:
  Plataforma per la Llengua
- Premi Abacus Cooperativisme:
  Enriqueta Muntané

Abacus en **10 xifres**

27,08 milions d'euros en fons propis

100,18 milions d'euros en productes distribuïts

3.986.780 tiquets de compra emesos

37 establiments

24.086 m² de superfície de venda

471 socis i sòcies de treball

696.276 socis i sòcies de consum

7,1 milions d'euros de retorn cooperatiu per als socis i sòcies de consum

72.240,08 euros destinats al Fons d'Educació i Promoció Cooperativa

1.100 activitats culturals i socials per a adults i infants

Carta de la **Presidència**

Novament, a Abacus cooperativa us presentem la memòria de sostenibilitat per informar del nostre progrés econòmic i ambiental i per fer balanç social de l'activitat de l'any, en aquest cas, de l'exercici 2010.

Aquest ha estat un any complex, marcat per la crisi econòmica que viu el nostre país i que, directament, ha repercutit en el consum, molt més contingut en les famílies. No obstant això, a Abacus cooperativa aquest panorama ha contribuït a reforçar la nostra relació amb els socis i sòcies de consum, que, un cop més, han demostrat que confien en nosaltres, la qual cosa ens ha permès tenir i mantenir uns bons nivells d'activitat. Aquest fet ens anima a continuar creient que comprar a Abacus és, ha estat i serà una aposta per la qualitat, per la selecció i per l'equilibri entre el servei i el preu.

D'aquest exercici, m'agradaria destacar l'esforç fet per enfortir els mecanismes de democràcia interna amb l'objectiu d'assolir majors quotes de participació dels socis i sòcies i perquè la repercussió de la seva voluntat en les decisions de la cooperativa sigui encara més intensa. En definitiva, es tracta d'aprofundir en quelcom que ja estem fent des de fa molt de temps —dialogar amb els socis i sòcies— i que la progressió de les xarxes socials ha posat de moda, quan nosaltres ja fa anys que ho practiquem i ho defensem. Hem renovat el Consell Rector, hem incorporat la figura de la vicepresidència del Consell de Consumidors i també hi ha hagut eleccions al Consell Social.

Un altre fet que cal destacar d'enguany és el compromís i la confiança dels socis i sòcies en la cooperativa, els quals s'han implicat econòmicament en el projecte en gran mesura; això ha contribuït a la consolidació de l'aportació voluntària de capital com un mecanisme vàlid per al finançament de la nostra activitat i, alhora, un mecanisme de retorn avantatjós que permet obtenir un bon rendiment econòmic i social als inversors.

El 2010 ha estat un any en què també s'han fet progressos importants amb l'objectiu de desenvolupar la nostra activitat empresarial de manera més respectuosa amb el medi ambient. En aquest sentit, hem impulsat i implantat amb èxit mesures complexes com ara l'eliminació de les bosses de plàstic als nostres establiments, mesura que ens ha permès deixar d'emetre 104,82 tones de CO_2 i que demostra la comprensió, la voluntat i el compromís ambiental dels nostres socis i clients. Un altre exemple que cal destacar és la promoció del projecte d'instal·lació de plaques solars fotovoltaiques al nostre magatzem de Vilanova del Camí.

Pel que fa al balanç social, vull destacar l'orientació d'Abacus per reforçar la intercooperació en tots els àmbits, des dels més institucionals —com és el cas de la Federació de Cooperatives de Consumidors i Usuaris de Catalunya o d'Hispacoop— fins als més estratègics, com el Grup CLADE.

Cal recordar que una bona part dels nostres compromisos queden reflectits en l'àmbit comunitari dels territoris on estem presents a través dels nostres establiments. Hem apostat per un model de relació amb la societat civil que vol ampliar el compromís més immediat amb els socis i sòcies i els clients. En aquest sentit, destaquem la nostra col·laboració amb Òmnium Cultural en l'àmbit de la cultura, amb la Fundació ONCE per als temes d'integració social i amb la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica en la vessant educativa, entre d'altres.

Tot i la conjuntura actual, enguany hem consolidat els Premis Abacus amb la celebració de la seva sisena edició, en la qual els hem reforçat a través d'una major intervenció dels socis i sòcies en la designació dels guardonats. Es tracta d'un pas més del camí per aconseguir una major participació de tots i totes.

Hem compartit coneixement i reflexió mitjançant els *Diàlegs al voltant de...* la cultura, l'educació i l'economia social per debatre temes d'actualitat d'aquests àmbits que ens són tan propers. El 2010 hem donat continuïtat a aquesta enriquidora experiència. Cal afegir també que, com a cooperativa fortament arrelada al territori, hem programat més de 1.000 activitats culturals i educatives als diferents establiments de tot Catalunya, València i Castelló.

Per acabar, voldria destacar l'esforç que s'ha fet des de tots els àmbits de la cooperativa per assolir un marc laboral estable i assegurar el desenvolupament sostenible del nostre projecte cooperatiu.

Àngel Mestres, president

Carta de la **Direcció General**

Molt breument, voldria resumir el balanç d'aquest passat 2010 a Abacus cooperativa i també fer unes pinzellades dels aspectes econòmics i empresarials més rellevants. Primer de tot, i no descobriré res nou a aquestes alçades, voldria dir que l'any 2010 ha estat un any complex; no obstant això, Abacus cooperativa ha mantingut el lideratge en la distribució de productes educatius i culturals; així, tot i que hem patit —com totes les empreses dedicades a la distribució— les conseqüències de la davallada generalitzada del consum, ho hem sabut compensar implementant mesures importants d'estalvi en els costos, reorientant i reforçant aspectes de la nostra organització. Globalment, doncs, creiem que hem de fer un balanç de l'any positiu.

Hem tancat el 2010 amb una facturació de més de 100 milions d'euros. Pel que fa a la presència al territori, hem complert una antiga aspiració, estar presents a l'Hospitalet de Llobregat —la segona ciutat de Catalunya pel que fa a població—, i també hem aconseguit obrir un establiment emblemàtic a la ciutat de Terrassa, que es va constituir des del primer dia com un centre cultural per a tots els terrassencs i terrassenques. Tampoc cal oblidar que després dels acords de fusió entre la cooperativa Cultura i Comerç de Mataró i Abacus cooperativa, l'establiment de Mataró s'ha integrat com un més dins de la xarxa comercial d'Abacus cooperativa. Totes aquestes obertures responen a apostes estratègiques i de posicionament en nuclis importants. Amb aquestes inauguracions, hem tancat l'any 2010 amb 37 establiments Abacus a Catalunya, València i Castelló.

L'exercici 2010 ha finalitzat amb més de 696.000 socis de consum, cosa que ens manté com una organització referent de les societats civils catalana i valenciana. Pel que fa als socis i sòcies de treball, actualment som 471 persones. És una dada significativa, ja que, en un marc com l'actual, mantenir el nivell d'ocupació és tota una fita.

També vull apuntar com a fet rellevant d'aquest any 2010 el trasllat a les noves oficines d'Abacus, en un edifici modern del districte 22@. Aquest fet ha suposat una millora substancial de les condicions laborals i la cohesió dels equips i ha de ser el catalitzador de l'Abacus que tots volem per al futur. I també cal esmentar la posada en marxa de manera gradual de la Central Logística a Vilanova del Camí.

Crec que assolir el futur amb garanties passa per la nostra capacitat d'innovar i d'adaptar-nos a un món que canvia de forma constant i ràpida. Això implica sempre assumir riscos, però cal fer-ho de manera controlada i de la mà dels millors socis possibles. Per això, aquest 2010 hem treballat fort en el món digital, tant en l'àmbit educatiu com en l'àmbit de la lectura. Sé que és difícil viure moments d'incertesa com els actuals i a la vegada preparar i invertir per al futur proper, però una vegada més Abacus ha de ser present en els àmbits d'actuació que li són propis, com la cultura, l'educació i el cooperativisme.

Vull dir-vos també que el tancament de l'any 2010 obre les portes al nou Pla estratègic 2012, que té com a eix central les persones. En el nostre cas són vitals, perquè Abacus cooperativa és una empresa de persones, consumidors i treballadors, que fem compatible dia a dia el rendiment econòmic amb el rendiment social.

Finalment, voldria agrair als socis i les sòcies de consum el fet que contínuament ens renovin la confiança acudint als establiments Abacus. També, i molt especialment, vull agrair als socis i sòcies de treball la seva implicació i compromís per afrontar els reptes i les mesures que hem dut a terme, prioritzant l'interès col·lectiu a l'individual. Gràcies a tots i a totes.

Miquel Àngel Oliva, director general

La **cooperativa** i els seus **productes**

La vocació principal de la cooperativa és satisfer els socis-clients oferint-los una selecció de productes i serveis per a la cultura i l'educació. També són trets propis de la nostra identitat la dinamització cultural, la responsabilitat social, la innovació i el lideratge i, sobretot, les persones.

GRUPS D'INTERÈS

Comunitat local
Distribuïdors

Entitats i organitzacions de la societat civil
Administracions públiques
Empreses cooperatives
Col·laboradors

Comunitat educativa
Clients
Proveïdors

Socis i sòcies de treball
i treballadors i treballadores
Socis i sòcies de consum i clients

Abacus cooperativa

PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA

El Pla estratègic 2008-2010 tenia com a principals eixos:

- Les persones
- El creixement
- El màrqueting
- La innovació

PREMI JOAN COROMINES (9a edició)

Atorgat per la Coordinadora d'Associacions per la Llengua per la trajectòria empresarial de la cooperativa.

PRODUCTES I SERVEIS COMERCIALS

· Fidelització dels socis i sòcies de consum.

↑ **7,9%**
tiquets emesos a les caixes

↑ **4,77%**
socis i sòcies que han comprat 3 o més cops

· Ampliació de la gamma de productes de la marca Abacus.

· 20 establiments a Catalunya i València ja ofereixen productes de comerç just.

· Catàlegs de productes: el 2010 se n'han publicat 10, un més que l'any anterior, amb un tiratge de 2.041.400 unitats.

· Distribució en el món educatiu:

455 escoles han comprat els llibres a Abacus.

Acord amb PromoCaixa dins el projecte eduCAT1x1, el qual ha suposat el lliurament a escoles de 2.000 ordinadors i 300 pissarres digitals.

· En el marc del projecte eduCAT1x1, Abacus cooperativa ha presentat la plataforma DOCUS, un espai tecnològic d'aprenentatge. Actualment, 20 escoles tenen implantada la plataforma.

· La web **abacus.coop**

1.116.717 → **3.059,50**
total de visites — visites al dia

33,70 euros
preu mitjà de les comandes realitzades

· Homologació d'Abacus cooperativa com a proveïdor de material d'oficina de la Generalitat de Catalunya.

· Participació d'Abacus cooperativa en la Junta del Kid's Cluster, un punt de trobada amb altres empreses que analitza el comportament en el consum, les expectatives i les tendències dels més petits.

· Increment de l'oferta de títols de llibres electrònics que s'ofereix al web de la cooperativa.

· Nova seu corporativa, situada al districte 22@ i concebuda amb criteris ambientals.

· Inauguració de 3 establiments, ubicats a l'Hospitalet de Llobregat, Mataró i Terrassa.

Dimensió **econòmica**

Com a empresa de l'economia social amb un model empresarial cooperatiu, la prioritat d'Abacus és assolir un bon excedent econòmic al final de l'exercici i un bon balanç social que promogui els valors propis de la cooperativa entre els seus grups d'interès.

Tot i que la situació econòmica general ha continuat penalitzant especialment les empreses de *retail*, els resultats econòmics de 2010 han estat de 481.600,53 euros i s'ha generat un *diner nou creat* de 4.547.619 d'euros.

Malgrat aquesta dada, la cooperativa ha continuat la seva línia marcada en el Pla estratègic 2008-2010, adequant algunes de les fites a la nova realitat economicofinancera que ens pertoca viure.

El compromís i la confiança dels socis i sòcies en la cooperativa ha comportat que aquests participessin econòmicament en el projecte d'Abacus en gran mesura; això ha contribuït a la consolidació de l'aportació voluntària de capital com un mecanisme vàlid per al finançament de l'activitat de la cooperativa.

Dada 2010

5,73%

EBITDA / Vendes
(Beneficis abans impostos, tributs, depreciació i amortització)

Balanç actiu

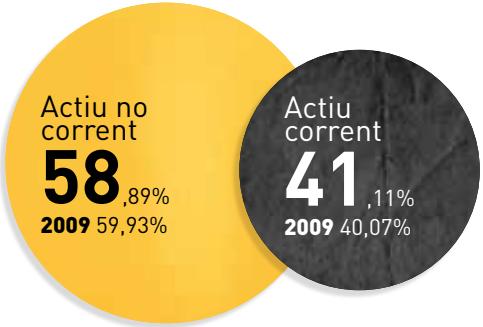

Balanç passiu

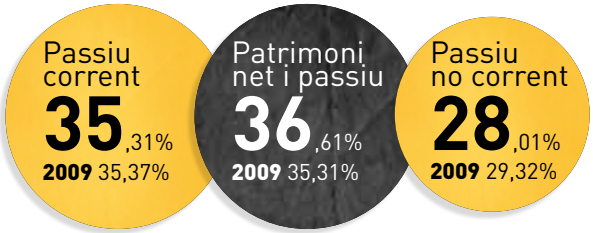

Fons propis

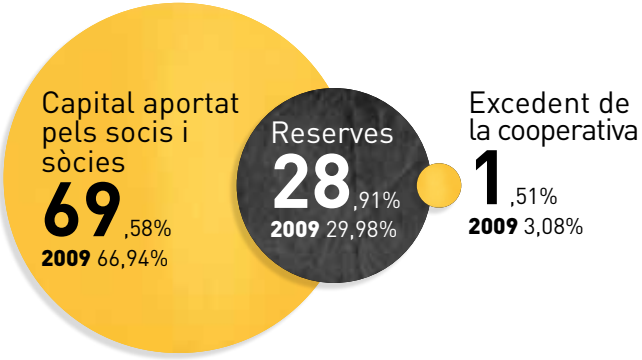

EMPRESES PARTICIPADES

- Ruc Savi SL
- Linedus SL
- 36L Books SL
- Club Català de Cultura SL

EMPRESES PROVEÏDORES I CONTRACTADES

Aquest 2010, el 72% de les empreses proveïdores són catalanes. D'altra banda, Abacus cooperativa estén el compromís de sostenibilitat a aquestes empeses mitjançant uns criteris de selecció de producte que contemplen aspectes ambientals i socials, a més d'aspectes tècnics, de seguretat, estètics i de funcionalitat, entre d'altres criteris.

Durant el 2010 es van avaluar 55 empreses proveïdores, 20 de les quals tenen certificació ISO 9001 de gestió de qualitat, i 4 d'aquestes també tenen la ISO 14001 de gestió ambiental.

Empreses proveïdores segons procedència

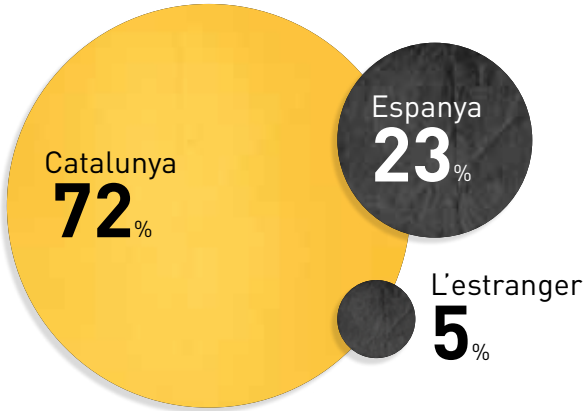

Dimensió **ambiental**

El respecte per l'entorn natural és un compromís ferm d'Abacus cooperativa. Conscient de l'impacte que sobre el medi ambient té la seva activitat, Abacus integra mesures relacionades amb la disminució del consum de recursos, l'estalvi energètic i la minimització i gestió segregada de residus, entre d'altres.

NOVA SEU CORPORATIVA

La nova seu corporativa ha estat concebuda amb criteris ambientals, com per exemple sistemes per a l'estalvi d'energia, tant en la construcció com en les instal·lacions de climatització i d'il·luminació.

CONSUM DE PAPER

El 2010 ha disminuït un 52% respecte a l'any anterior i el 98,9% del paper consumit és paper reciclat.

Fulls de paper consumits per m² de superfície de venda

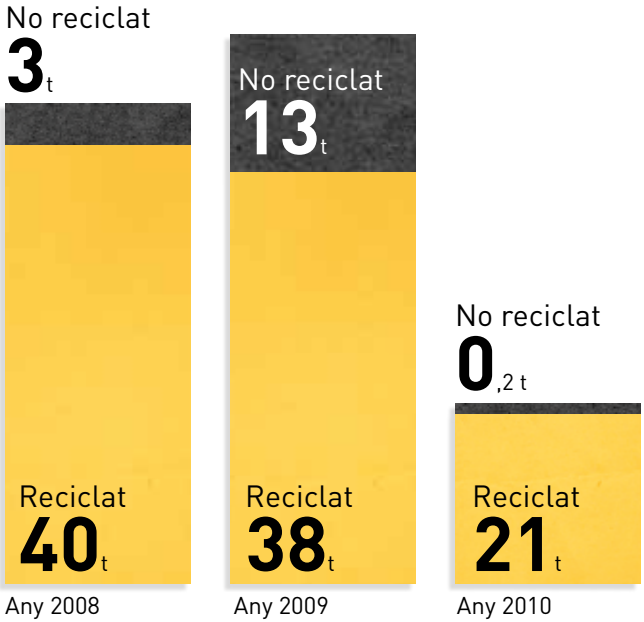

GESTIÓ DE RESIDUS

↓ PAPER I CARTRÓ			
279 t	274 t	244 t	-11 %
2008	2009	2010	2009-2010
↑ PLÀSTIC			
14.290 kg	11.630 kg	20.300 kg	+74 %
2008	2009	2010	2009-2010
↑ METALL			
1.450 kg	4.800 kg	6.820 kg	+42 %
2008	2009	2010	2009-2010

Els residus de plàstic han augmentat principalment per les causes següents: la millora de la selecció dels residus, l'eliminació de les cubetes trencades —suposen aproximadament 700 kg de plàstic addicional— i l'increment en el consum de plàstic de retractilar als magatzems i botigues.

ACCIONS AMBIENTALS

· Implantació de bosses reutilitzables i compostables. Amb aquesta iniciativa s'han deixat d'utilitzar 2.495.604 bosses de plàstic, xifra que suposa una reducció del 80,62%.

· Participació en la iniciativa mundial *L'hora del planeta*, el 27 de març de 2010, amb una apagada general de llums de les 20:30 a les 21:30 h.

· Instal·lació gradual d'un sostre solar fotovoltaic a la Central Logística de Vilanova del Camí, que ocupa 14.521 m² i està formada per 5.976 panells de 300 Wp.

· Edició de *La nostra opció* d'Al Gore, que ha inclòs la realització de diverses accions d'educació i de conscienciació com xerrades i col·loquis.

EMISSIONS DE CO_2

2010					
12,96 t	+	348,82 t	+	4,41 t	+
Desplaçaments *in labore*		Transport des de magatzem		Paper consumit	
225,69 t	−	95,31 t	=	496,57 t	
Tòners consumits		Reciclatge de paper i plàstics		Emissions totals de CO_2	

Dimensió **social**

Cal destacar l'esforç fet per reforçar els mecanismes de democràcia interna amb l'objectiu d'assolir majors quotes de participació dels socis i sòcies, tant de treball com de consum, i perquè la repercussió de la seva voluntat en les decisions de la cooperativa sigui encara més intensa.

SOCIS I SÒCIES DE CONSUM I PERSONES BENEFICIÀRIES

Durant el 2010, la cooperativa ha continuat creixent fins arribar als 696.276 socis i sòcies de consum, dels quals 37.036 corresponen a persones que s'han fet sòcies al llarg d'aquest any.

Aquest creixement és una mostra de la confiança dels socis i sòcies de consum amb Abacus, però també està vinculat a una major presència al territori.

Evolució dels socis i sòcies de consum i persones beneficiàries

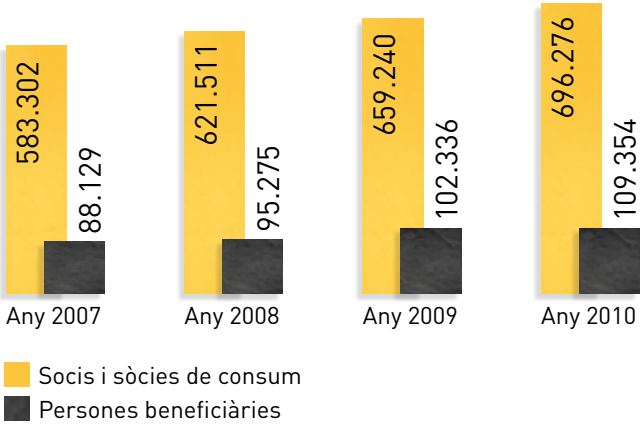

SOCIS I SÒCIES DE TREBALL

Abacus ha mantingut els nivells d'ocupació i ha incorporat nous socis i sòcies de treball fins arribar a les 471 persones, la qual cosa representa un increment de l'1% respecte al 2009. La plantilla total ha estat de 768 persones.

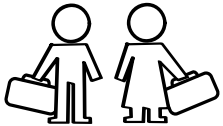

Evolució dels socis i sòcies de treball

426	467	471
Any 2008	Any 2009	Any 2010

CAPITAL SOCIAL VOLUNTARI

En tancar l'exercici, aquest capital sumava 10.937.700 euros, un increment del 16% respecte al 2009.

Les inversions en capital social voluntari són una via de participació dels socis i sòcies —tant de consum com de treball— que fomenta el procés de creixement de la cooperativa i que els permet dipositar els diners en un fons sòlid que combina el rendiment econòmic amb el rendiment social, ja que es tracta d'un producte d'inversió i d'estalvi ètic.

INTERCOOPERACIÓ

Abacus cooperativa ha continuat potenciant la intercooperació i la vinculació amb el territori fomentant la col·laboració amb diferents tipus d'entitats —associacions, administracions, escoles i ONG— de l'àmbit de la cultura, l'educació i el cooperativisme.

- Formem part del Consell Rector de la Federació de Cooperatives de Consumidors i Usuaris de Catalunya (FCCUC).
- Clade Grup Empresarial Cooperatiu, del qual Abacus cooperativa forma part des de la seva fundació, l'any 2010 ha aprovat el pla estratègic per als anys 2011-2013.
- Conveni de cooperació signat amb la Fundació Roca i Galès, amb el qual la fundació esdevé soci col·laborador d'Abacus.
- Participació en les Jornades Hispacoop *La participació del soci consumidor.*
- Continuïtat dels *Diàlegs al voltant de...*, que compten amb personalitats del món de la cultura, l'educació i l'economia social per debatre temes d'actualitat d'aquests àmbits.
- Participació en la 11a edició del Sopar de l'Empresari de la Unió Empresarial de l'Anoia.

PREMIS ABACUS

La celebració de la 6a edició dels Premis Abacus ha comptat amb un nou sistema de participació per Internet obert a tots els socis i sòcies de la cooperativa per escollir les candidatures; en total van votar 2.303 persones.

Perspectives

PLA ESTRATÈGIC ABACUS 2012

El procés d'elaboració del Pla estratègic Abacus 2012 ha estat desenvolupat des d'una proposta participativa que ha permès evidenciar tant la pluralitat de la cooperativa com la voluntat de fer de l'organització i de la seva expressió, un indubtable punt fort d'Abacus.

- El Consell Rector, en sessions plenàries, s'ha responsabilitzat de la definició de la missió, la visió i els valors de l'organització, a partir de propostes elaborades per l'Equip Dinamitzador.
- L'Equip Dinamitzador, format pel director general i el director del projecte, s'ha encarregat d'harmonitzar les diverses aportacions recollides.
- Els equips d'eixos estratègics, formats per més de 20 persones amb diverses responsabilitats a Abacus, s'han encarregat d'aprofundir en els objectius estratègics tot generant les accions estratègiques al seu servei.

El Pla estratègic Abacus 2012 té els objectius centrals següents:

Servei

Persones

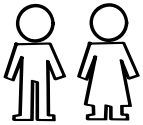

Presència en línia

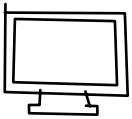

Socis de consum

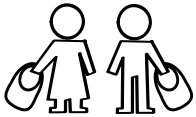

TEMES DESTACATS DEL PLA

Marca pròpia

Créixer i potenciar la marca

Orientar-la al món escolar

Diversificació

Tèxtil
- Implantar productes tèxtils als establiments
- Oferir productes tèxtils en el canal escolar

Puericultura
- Ampliar la gamma Petita puericultura
- Implantar-la en tots els establiments
- Implantar la Gran puericultura en 5 establiments
- Oferir productes pel canal web

Llibreria infantil

Posicionar la llibreria infantil com a establiment especialista i de referència.

Abacus en línia

Canviar i millorar la comunicació en línia.

- Utilitzar les xarxes socials i nous canals de comunicació
- Posicionar la llibreria digital
- Posicionar el model cooperatiu en línia

Participació

- **Noves tecnologies**
  - **Nou itinerari 2.0**
  - **Virtualització d'assemblees preparatòries**

Augmentar el procés participatiu dels socis-clients en la vida de la cooperativa a través de les noves tecnologies.

Comunicació corporativa

- **Transferència de valors**
  - **Codi ètic per als proveïdors**
  - **Web 2.0**
  - **Documents de benvinguda virtuals**
  - **Fidelització del soci**

ESTABLIMENTS

Barcelona
Ausiàs Marc, 16-18
Balmes, 163
Còrsega, 269
Gran de Sant Andreu, 54
Mercat d'Hostafrancs
Creu Coberta, 93
L'illa Diagonal
Av. Diagonal, 545-557

Badalona
Francesc Macià, 60-64

Cornellà de Llobregat
Bellaterra, 41

Granollers
Pompeu Fabra, 5

Igualada
Santa Caterina, 22

L'Hospitalet de Llobregat
Rbla. Just Oliveras, 5

Manresa
Barreres, 22

Mataró
Camí Ral, 254
(pl. de la Muralla)

Mollet del Vallès
Rbla. Balmes, 3

Sabadell
Tres Creus, 86-88

Sant Boi de Llobregat
Mercat de Sant Jordi
Indústria, 16

Santa Coloma de Gramenet
Irlanda, 90-92

Sant Cugat del Vallès
De la Torre, 6

Terrassa
De la Font Vella, 72-78

Vic
Sagrada Família, 16

Vilanova i la Geltrú
Pl. de la Mediterrània, 8

Girona
Barcelona, 42-44

Figueres
Pl. del Gra, 7

Lleida
Rbla. d'Aragó, 14-16

Tarragona
Gasòmetre, 32

Reus
Raval de Santa Anna, 48

Castelló
Pl. Jutge Borrull, 5

València
Boulevard Austria
Don Juan de Austria, 4

ESTABLIMENTS EN UNIVERSITATS

Barcelona
Universitat Pompeu Fabra (UPF)
Campus de la Ciutadella
Edifici Roger de Llúria
Ramon Trias Fargas, 25
Campus 22@
Nau Roc Boronat
Roc i Boronat, 138

Universitat Ramon Llull (URL)
Fundació Blanquerna
Cister, 34
ESADE
Av. d'Esplugues, 92

Bellaterra
Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
Campus de Bellaterra
Pl. Cívica, Cerdanyola

Sant Cugat del Vallès
Universitat Ramon Llull (URL)
ESADE CREAPOLIS
Av. Torre Blanca, 57

Vic
Universitat de Vic (UVic)
Sagrada Família, 7

OFICINES I SERVEIS CENTRALS

Barcelona
Perú, 186

MAGATZEM

Vilanova del Camí
Pol. Industrial Castellolí
Dels Impressors, 137

www.abacus.coop

Direcció de projecte:
Àrea de Participació d'Abacus cooperativa

Abacus Cooperativa

clade Grup Empresarial Cooperatiu

lavoia 2011